

ЖЕНСКИ СУДОВИ - Меѓународни искуства

За работењето на женските судови,
за постигнувањата и резултатите
на женските судови

Што се женски судови?

Женскиот суд е место за гласовите на жените, за сведочење на жените за секојдневните искуства, за неправдите претрпени во текот на војната и сега во мир; на женскиот суд жените сведочат за насилиството во приватната и јавната сфера, како и за организиран отпор на жените.

Кога почнале со работа женските судови?

Првиот женски суд е организиран во 1992 година во Лехоре, Пакистан. Досега се организирани околу четириест женски судови во целиот свет, а најмногу во Азија и Африка.

По кои прашања делуваат женските судови?

Воени злосторства над жените: присилно раселување, етничко чистење, трговија со жени, сексуални престапи (силување во војна, насила проституција, насила бременост, сексуално ропство) итн.

Милитаристичко насилиство над жените и над сето население: сите видови на наоружување (конвенционално, нуклеарно, бојни отрови), секс индустрија околу воени бордели; тортура, економски блокади над цивили, итд.

Насилство и злосторство над жените во име на обичајните права и религиите: генитално сакатење, каменување на жени, наметнување на начин на облекување (dress code); дискриминација на жените во поглед на имотните односи, договорени бракови, фетицид- убивање на женски фетуси, итн.

Економско насилиство, кршење на правото на работа на жената: експлоатација на работното место, дискриминација при вработување, феминизација на сиромаштијата, итн.

Насилство над жените во фамилијата: физичко, психолошко, сексуално насилиство.

Политичко насилиство: незаконско апсење, тортура, киднапирања, прогонувања, заплашување, куќен притвор, итн.

Злоупотреба на репродуктивните права на жените: недозволување на контрацепција и забрана на абортус, присилна стерилизација, злоупотребување на телото за медицински експерименти, итн.

Отпор на жените: против сите видови на патријалхални неправди во приватната и јавната сфера.

Кои се постигнувањата и резултатите на женските судови?

🕒 Обелоденување и видливост на насилиството врз жените: родно и структурно (социјално-економско, политичко, воено, традиционално, итн.), а коешто не е признато ниту санкционирано во рамките на постоечките правни системи;

🕒 Зајакнување на цивилизираното друштво на локален, регионален и глобален план: создавање на солидарни коалиции на организации на цивилното друштво (на активистки жени од академските и уметнички заедници);

🕒 Зајакнување на феминистичкиот активизам и феминистичкото движење: женските судови ја поттикнаа заедничката работа, солидарност и взајемна поддршка на жените насекаде каде што беа организирани;

🕒 Женските судови ја критикуваат, повикуваат, предизвикуваат државата, но пред се промовираат подруг концепт на правда: женските судови не можат да бидат "сервис" на државата туку мораат секогаш да имаат автономија во однос на државата, нацијата, армијата, црквата, партијата...

🕒 Вршење притисок на институционалниот правен систем-инициирање на законодавните иницијативи на локален, регионален и глобален план, како пред националните па-

- рламенти, така и пред Обединетите нации и во меѓународните институции на правдата;
- Креирање на поинакви/алтернативни визии на правда и мир: од гледна точка на жените и маргинализираните друштвени групи, а како одговор на патријархалниот карактер и неказнување на насилиството во рамките на постоечките правни системи;
- Женските судови развиваат феминистичка етика на одговорност и грижа: женските судови ја поттикнуваат грижата за другите и за себе си, во правец на создавање на поинаков, поправеден свет;
- Женските судови го поттикнуваат создавањето на поинаква судска пракса заснована на контекстот и секојдневната реалност: женските судови го поттикнуваат создавањето на судската пракса и законите (од гледна точка на цивилизираното друштво и друштвените движења);
- Формирање на алтернативни институции на правдата од страна на жените: организирање на локалните и регионалните институции (најчесто женските судови, женските комисии-постојани, повремени или привремени)
- Заедничко организирање на меѓународни кампањи: против војната, милитаризмот, расизмот, сировите закони на пазарот и неолибералната економија, сите видови на фундаментализам, растечката сиромаштија кај жените итн.

- Зајакнување на мрежата на бранителки на човечките права: направени се силни сојузи на адвокатки кои ги организираат локалните, регионалните и меѓународните кампањи со цел директна заштита на жените од сите видови на насилиство;
- Видливост на маргинализираните култури и заедници, наследување на различностите и мирољубивоста на домородните народи; дијалог меѓу жените со различни култури...

„Женските судови се алтернативен политички простор-хоризонт којшто не повикува да се чувствуваат, мислиме, предизвикуваме, да се поврзуваат и да делуваме, да сонуваме заедно...“

(Корин Кумар, Индија)

Жени во црно
Југ Богданова 18/5, Београд
+381 11 26 23 225
zeneucrn@gmail.com
www.zeneucrn.com

Реализирано со финансиска помош
на Mama Кеш (Mama Cash)

ЖЕНСКИ СУДОВИ

Меѓународни искусства